

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้มาตรการควบคุมอาคารสำหรับการฟื้นฟูอาคารในเขต-
ภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร บทความ ทฤษฎี
อินเทอร์เน็ต งานวิจัย และศึกษาในพื้นที่ที่ประสบภัยจากคลื่นสึนามิบริเวณ บ้านน้ำเค็ม
ตำบลบางม่วง อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์ จังหวัดพังงา ตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลที่เหมาะสม
สำหรับเสนอแนะหลักการการใช้มาตรการควบคุมอาคาร สำหรับการฟื้นฟูอาคาร
ในเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ เพื่อการประกาศเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิในพระราช-
บัญญัติควบคุมอาคาร และเสนอแนะมาตรการในการเสริมสร้างความปลอดภัยและข้อ
แนะนำในการปฏิบัติ เพื่อให้การก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างในเขตภัยพิบัติจากคลื่น
สึนามิ ให้มีความมั่นคงแข็งแรงในเกณฑ์ที่เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ ภาพอันจะนำมาซึ่งความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนใน
เขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ

สรุป

จากการศึกษาการใช้มาตรการควบคุมอาคารสำหรับการฟื้นฟูอาคารในเขตภัย
พิบัติจากคลื่นสึนามิ กรณีศึกษา: บ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอดำรงวิทยารัษฎานุประดิษฐ์
พบว่า

ด้านกายภาพ เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินภายหลังเกิดเหตุการณ์ภัย
พิบัติจากคลื่นสึนามิ ชุมชนบ้านน้ำเค็มซึ่งเป็นหมู่บ้านชายฝั่งทะเลอันดามันเป็นหมู่บ้านที่
ได้รับความสูญเสียมากที่สุดทั้งทรัพย์สิน ผู้บาดเจ็บ และผู้เสียชีวิต ชาวบ้านประมาณ 1
ใน 4 จากประชากรราว 4,200 คนได้เสียชีวิตในเหตุการณ์ บ้านเรือนราวร้อยละ 80
พังเสียหายทั้งหมดส่วนที่เหลือก็อยู่ในสภาพที่ชำรุดต้องบูรณะซ่อมแซมใหม่

ด้านระดับความต้องการความช่วยเหลือของผู้ประสบภัยพิบัติ พบว่า ระดับที่ให้ความสำคัญมากที่สุดคือด้านที่พักอาศัยหรืออาคาร (เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้) รองลงมาคือ ด้านสิ่งอุปโภคบริโภค ด้านการเตือนภัย และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ถนน เป็นต้น) ตามลำดับ

ด้านการฟื้นฟูที่อยู่อาศัยโดยเร่งด่วนในพื้นที่ประสบภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิเพื่อการดำรงชีพ พบว่ามีกำหนดการให้ช่วยเหลือเป็น 2 กรณีคือ

1. ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ
2. ได้รับการช่วยเหลือจากภาคเอกชน มูลนิธิ

ด้านการใช้มาตรการควบคุมอาคารสำหรับการฟื้นฟูอาคารในเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ พบว่าภายหลังจากการเกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่สามารถเข้าไปฟื้นฟู หรือใช้มาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยจากการก่อสร้างอาคาร ภายหลังจากเกิดภัยพิบัติได้ โดยมีสาเหตุเกิดจากกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในปัจจุบันไม่ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าไปดำเนินการเยียวยาได้ ภาครัฐควรมีนโยบายแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน และเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ประสบภัยจากคลื่นสึนามิหากเกิดซ้ำขึ้นมาอีก

สรุปแนวทางแก้ปัญหาได้ ดังนี้

1. การให้อำนาจ เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศเขตภัยพิบัติเบื้องต้นได้ทันที
2. กำหนดหลักเกณฑ์การประกาศเขตภัยพิบัติสำหรับท้องถิ่น
3. การกำหนดหลักเกณฑ์การประกาศเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิโดยภาครัฐ
4. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร โดยเพิ่มเติมหมวดที่เกี่ยวข้องกับเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีอำนาจหน้าที่เข้าไปดำเนินการเยียวยาความเสียหายจากคลื่นสึนามิดังกล่าวได้ ภาครัฐควรจะต้องยกร่างแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร โดยเพิ่มหมวดที่เกี่ยวข้องกับการประกาศเขต

ภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิเพื่อให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถเข้าไปดำเนินการเยียวยาฟื้นฟูอาคาร และด้านอื่น ๆ ที่ได้รับความเสียหายจากคลื่นสึนามิ ดังกล่าวได้ โดยประยุกต์หลักการประกาศและปรับปรุงเขตเพลิงไหม้มาใช้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หลักการควบคุมอาคารในเขตเพลิงไหม้ในหมวด 7 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการฟื้นฟูอาคารได้ โดยการให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศเขตภัยพิบัติเบื้องต้นได้ทันที การกำหนดหลักเกณฑ์การประกาศเขตภัยพิบัติสำหรับท้องถิ่น และการกำหนดหลักเกณฑ์การประกาศเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิโดยภาครัฐ โดยมีแผนผังการประกาศเขตภัยพิบัติ ในหมวดเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ

ประเภทความเสียหายที่ต้องประเมินในการป้องกันภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการใช้อาคาร การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง และการสถาปัตยกรรม ตลอดจนการอื่นที่จำเป็น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นควรมีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์หรือดำเนินการเยียวยาความเสียหายในเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิคือสามารถรื้อถอนหรือเคลื่อนย้ายอาคารที่เสียหายเท่าที่จำเป็น ตามสมควร การกำหนดเส้นทางอพยพ การกำหนดตำแหน่งอาคารอพยพ การลดขนาดที่ดินของเอกชนลงเพื่อการตัดขยายถนนให้มีความสะดวกต่อการจราจร การปรับปรุงงานสาธารณูปโภค การจัดให้มี ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ในการออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร การวางผังเมือง หรือการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน การกำหนดระยะถอยร่นอาคารจากแนวชายฝั่ง การกำหนดหลักเกณฑ์การก่อสร้างอาคาร เช่น ความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร การกำหนดการก่อสร้างชั้นใต้ดิน การกำหนดความสูงอาคาร การกำหนดการใช้วัสดุ หรือการอื่นที่จำเป็นตามความเหมาะสม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจระดับความต้องการความช่วยเหลือของประชากร ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (บ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังมีความเห็นว่า ระบบด้านการเตือนภัยจากคลื่นสึนามิเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งปัจจุบันระบบเตือนภัยนี้ไม่สามารถใช้งานได้อย่างเที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพ ภาครัฐจำเป็นต้องเร่งซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบเตือนภัยให้สามารถให้

งานได้ตลอดเวลาอย่างมีประสิทธิภาพและเที่ยงตรงเพื่อเตือนภัยล่วงหน้าแก่ประชาชนที่อยู่ในท้องที่ประสบภัยพิบัติได้

การเกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งกลางวันและกลางคืน ประชากรในพื้นที่เสี่ยงภัยต้องอาศัยการเตือนภัยจากสัตว์ เสียงจากหอเตือนภัย และฝีกัง ในเส้นทางอพยพเท่านั้นจึงจะมีชีวิตรอดอยู่ได้ ดังนั้น หากภาครัฐแก้ไขกฎหมายให้มีการกำหนดมาตรการควบคุมอาคารสำหรับการฟื้นฟูอาคารในเขตภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิ ในประเด็นดังกล่าวได้ จะทำให้ลดปัญหาความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินในบริเวณพื้นที่เกิดภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิลงได้เป็นอย่างมาก และสามารถนำไปเทียบเคียงเพื่อใช้ในพื้นที่อื่นที่ประสบภัยพิบัติจากคลื่นสึนามิได้